

## Beleidsstuk

**ACTIEF BURGERSCHAP**

**&**

**Sociale Integratie**

## INHOUDSOPGAVE

*Hoofdstuk 1: Visie op actief burgerschap & sociale integratieactie*

*Hoofdstuk 2: Hoofddoelen* **3**

*Hoofdstuk 3: Aanbod* **4**

*Hoofdstuk 4: De Basiswaarden* **8**

*Hoofdstuk 5: Kwaliteitszorg* **8**

## Hoofdstuk 1: Visie op actief burgerschap & sociale integratie

Als school werken we aan de vorming van leerlingen tot betrokken burgers.

We vinden het belangrijk dat

- kinderen sociale gedragscodes leren door op een respectvolle manier samen te leven in school en in de samenleving.
- leren om mee te doen in de school: mee te praten en mee te beslissen.
- Kennis opdoen van de principes van onze democratie en daar meningen over vormen.
- Een eigen levensovertuiging leren vormen om vanuit een eigen identiteit te kunnen deelnemen aan de samenleving.
- Kennis verwerven van en ontmoetingen met stromingen en mensen met andere overtuigingen.
- Bewustzijn ontwikkelen van de eigen sociale omgeving en daar zorg voor ontwikkelen.
- Leren wat het betekent om Europees en wereldburger te zijn.
- We zorgen ervoor dat de leerlingen belangstelling krijgen voor een aantal belangrijke aspecten in de samenleving en vergroten hun kennis daarover. Dit kan bijdragen tot de vorming van kritische personen van wie respectvol en maatschappelijk verantwoord gedrag kan worden verwacht.

## Hoofdstuk 2: Hoofddoelen

Vanuit deze visie hebben we de volgende doelen en activiteiten opgesteld:

1. We voeden onze leerlingen op tot evenwichtige mensen die respectvol (vanuit duidelijke waarden en normen omgaan met de medemens.)
2. Wij voeden onze leerlingen op tot personen die weten wat democratie inhoudt en die daar ook naar handelen. Ze leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden
3. We voeden onze leerlingen op tot mensen die het belang kennen van "meedoen", die actief betrokken zijn belangrijk vinden en die gericht zijn op samenwerking.
4. We voeden onze leerlingen op tot personen die kennis hebben van, en respect voor andere opvattingen en overtuigingen (religies).
5. We richten ons op de algemene ontwikkeling en we geven onze leerlingen culturele bagage mee voor het leven.

## Hoofdstuk 3: Aanbod

### HOOFDDOEL 1

We voeden onze leerlingen op tot evenwichtige mensen die respectvol (vanuit duidelijke waarden en normen omgaan met de medemens.)

Dit gebeurt dagelijks in alle groepen op het eigen niveau van de kinderen

We besteden in alle groepen expliciet aandacht aan:

- Zelfvertrouwen
- Betrokkenheid
- Inzet
- Zelfsturing / reflectie
- Interactie
- Oplossingsgericht handelen
- Omgaan met anderen
- Zelfstandigheid
- Verantwoordelijkheid
- Verrichten van taken

In de praktijk is dat terug te zien in:

- Werken met Rots & Water in alle Bovenbouw groepen
- Incidenteel geldt dit ook voor de Onderbouw- en Middenbouwgroepen
- Kinderen reflecteren op hun eigen gedrag
- Kinderen leren hun problemen zelf op te lossen
- De leerkrachten vertonen voorbeeldgedrag: zij gaan op respectvolle manier met elkaar, met de leerlingen en met de ouders om
- Kinderen leren respect te hebben voor zichzelf, de ander en de naaste omgeving
- Sbo het Palet is een school met duidelijke regels
- Ons onderwijs is niet neutraal, maar betrokken op mens en wereld. Dit komt tot uiting in de omgang met elkaar, de taal die gesproken wordt en de sfeer die heerst op school.
- Dagelijks brengen we onderwerpen ter sprake, die het wereldbeeld van het kind vormen. Daarbij klinken een aantal uitgangspunten door: mensen verdienen
- waardering, mensen zijn geboren om in vrijheid te leven.

Het aanleren van normen en waarden komt systematisch aanbod door het gebruik van de “Rots & Watertraining”.

In de groepen staan deze lessen ingeroosterd op de weekplanning.

De resultaten voor de sociaal-emotionele ontwikkeling worden gemeten met het SCOL- voor de groepen 1 t/m 8 en met het Lvs kanjer voor de groepen 1 en 2

N.a.v. de analyse van deze resultaten bepaalt de leerkracht welke vaardigheid geoefend zal worden en voor welke kinderen een speciaal handelingsplan opgesteld gaat worden. Leerlingen die uitvallen worden besproken in de “opbrengst- en analyse”momenten. Indien leerlingen zich regelmatig te buiten gaan aan overtredingen volgt er een gesprek met de ouders en wordt er samen met de ouders gekeken hoe het gedrag verbeterd kan worden. Het Palet heeft een protocol “Schorsen en verwijderen” opgesteld voor die situaties waar een en ander niet sociaal wenselijk bijgesteld kan worden.

## HOOFDDOEL 2

Wij voeden onze leerlingen op tot personen die weten wat democratie inhoudt en die daar ook proberen naar te handelen. Ze leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden

We besteden in alle groepen aandacht aan:

- Leren luisteren naar elkaar
- Leren elkaar te accepteren
- Elkaars mening respecteren
- Vrijheid van meningsuiting zonder elkaar te kwetsen
- Overleggen met elkaar, samen tot een oplossing komen
- We leren kinderen wat democratie is

In de praktijk is dat terug te zien in:

- In alle groepen wordt er naar schooltelevisieprogramma's gekeken, waarin allerlei maatschappelijke thema's behandeld worden. Na de les wordt er in de klas verder gepraat met de kinderen over het thema:
- Onderbouw 1 en 2 kijken naar Koekeloere
- Onderbouw 3 en 4 kijken naar Huisje boompje beestje
- Middenbouw kijkt naar Nieuws uit de Natuur
- Bovenbouw kijkt naar het schooltv weekjournaal
- Aandacht voor actuele maatschappelijke thema's in de bovenbouw
- Lessen van Natuur- en milieueducatie (IVN)
- We oefenen met democratie: de meeste stemmen gelden..., wie is er voor en wie er tegen? Welke argumenten?
- We bespreken / beoordelen elkaars werk, dit gebeurt onder andere bij het nabespreken van een spreekbeurt.
- In de Bovenbouw is er aandacht voor de Nederlandse en Europese staatsinrichting
- Actuele onderwerpen worden besproken
- Tijdens de weeksluiting oefenen de kinderen aandacht te hebben voor elkaar

### HOOFDDOEL 3

We voeden onze leerlingen op tot mensen die kennis hebben van het belang van “meedoen”, die weten waarom actief betrokken zijn belangrijk is en die gericht zijn op samenwerking.

We besteden in alle groepen expliciet aandacht aan:  
Het aanleren van organisatorische vaardigheden en wij leren leerlingen verantwoordelijkheid te nemen voor anderen.

In de praktijk is dat terug te zien in:

- Jaarlijks een actie voor een goed doel. Alle groepen van de school doen mee
- aan deze actie.
- De leerlingen hebben om de beurt klassendienst.
- Elke groep is verantwoordelijk voor het schoonhouden van een gedeelte van het plein
- In alle groepen leren de kinderen elkaar te helpen. Leerlingen leren samen te werken en iets over te hebben voor een ander
- In verschillende groepen wordt met een maatjes-systeem gewerkt

### HOOFDDOEL 4

We voeden onze leerlingen op tot personen die kennis hebben van, en respect voor andere opvattingen en overtuigingen (religies). Leerlingen kunnen in de school oefenen in het leren in het samenleven met elkaar.

We besteden in alle groepen aandacht aan:

- verschillende religies
- vrijheid van geloofsovertuiging zonder anderen te kwetsen

In de praktijk is dat terug te zien in:

- Aandacht voor culturele en religieuze gewoontes en feesten in alle groepen
- Viering van religieuze feesten in alle groepen
- Lessen geestelijke stromingen in de bovenbouw, waarin leerlingen kennis maken met andere godsdiensten

## HOOFDDOEL 5

We richten ons op de algemene ontwikkeling en we geven onze leerlingen culturele bagage mee voor het leven.

Dit gebeurt dagelijks in alle groepen op het eigen niveau van de kinderen.

We besteden in alle groepen aandacht aan:

- Bewustwording van wie je zelf bent en van wie je bent ten opzichte van de anderen
- Het ontdekken van eigen talenten en de mogelijkheden daarvan in de maatschappij

In de praktijk is dat terug te zien in:

- Brede schoolactiviteiten zijn erop gericht kinderen hun eigen talenten te leren kennen
- Op school creëren we een veilig pedagogisch klimaat waarin kinderen zichzelf kunnen zijn en waarin zij op een respectvolle manier leren omgaan met de ander
- Bij het onderwijs in tekenen en handvaardigheid maken kinderen kennis met verschillende mogelijkheden om zich in beelden uit te drukken
- We bieden leerlingen een eerste oriëntatie op het culturele erfgoed, dat een afspiegeling is van de diverse culturen die deel uitmaken van de Nederlandse samenleving.
- Door middel van kunst- en cultuureducatie maken kinderen kennis met kunstzinnige en culturele aspecten in de wereld om hen heen
- Kinderen leren zich open te stellen voor kunst en cultuur en het te waarderen. Cultuur is wat we gemeenschappelijk hebben, cultuur is wat ons verbindt
- Kinderen van de bovenbouw kijken wekelijks naar het schoolweekjournaal en verbreden daarmee hun kijk op de wereld
- Leerlingen worden vanaf de middenbouw aangemoedigd om naar het Jeugdjournaal te kijken. Mede door het gebruik van Nieuwsbegrip worden actuele onderwerpen in de groepen besproken
- De leerlingen van de Onderbouw worden aangemoedigd om naar Sesamstraat te kijken en De Middenbouw naar Klokhuis

## Hoofdstuk 4: De Basiswaarden

De basiswaarden zijn:

- Vrijheid van meningsuiting
- Gelijkwaardigheid
- Begrip voor anderen
- Verdraagzaamheid
- Autonomie
- Afwijzen van onverdraagzaamheid
- Afwijzen van discriminatie

Het onderwijs op Het Palet is niet in strijd met de basiswaarden en wij bevorderen dat de leerlingen de basiswaarden toepassen.

Op SBO Het Palet corrigeren wij uitingen van leerlingen, die strijdig zijn met de basiswaarden.

## Hoofdstuk 5: Kwaliteitszorg

De kwaliteit van het aspect *Actief burgerschap & sociale integratie* evalueren wij vierjaarlijks. Eén keer per vier jaar (conform planning) wordt dit beleidsterrein door zowel de directie als het team beoordeeld. Op basis van de uitslagen borgen we onze sterke punten en stellen we verbeterpunten vast. De directie communiceert de uitslagen en de gekozen verbeterpunten met de MR van de school. De ouders worden op de hoogte gebracht via de Paletter en de website